

Til høringsparterne

Kvælstof & Klima
J.nr. 2026-20459
1. juli 2026

Høring over udkast til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027, bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. for 2027 og bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag

---

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (herefter styrelsen) sender hermed vedlagte tre udkast til bekendtgørelser i offentlig høring:

- Bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027
- Bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. for 2027
- Bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag

Styrelsen skal venligst anmode om at modtage eventuelle høringssvar senest **27. august 2026**.

Høringssvar bedes sendt til kvaelstof-klima@sgav.dk, med henvisning til sagsnummer 2026-20459.

I det følgende beskrives baggrunden for og indhold af de tre bekendtgørelser.

Eventuelle spørgsmål vedr. materialet bedes sendt til kvaelstof-klima@sgav.dk med tydelig angivelse af, hvilken bekendtgørelse som spørgsmålet omhandler.

De tre bekendtgørelsesudkast er en udmøntning af L 5 [forslag til lov om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget \(gødskningsloven\)](#), som blev fremsat 25. juni 2026.

Der gøres opmærksom på, at modtagne høringssvar vil blive offentliggjort på høringsportalen, for så vidt disse ikke stammer fra ministerier eller myndigheder under ministerierne. Ved afgivelse af høringssvar samtykkes til offentliggørelse af høringssvaret, herunder afsenders navn og mailadresse samt eventuelle øvrige kontaktoplysninger.

Det bemærkes, at der vil blive gennemført en supplerende høring af bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027 for så vidt angår de nærmere regler for 1) overførsel af en begrænset andel udledningskvoteopsparing mellem 5-årige perioder og 2) overførsel og konvertering af en andel af virksomhedernes opsparede efterafgrøder i den nuværende regulering til anvendelse i en ny udledningskvoteopsparing fra og med 2027 (se uddybende i afsnit 3.1.4).

Der vil ligeledes blive gennemført en supplerende høring af bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag for så vidt angår regler for landbrugsarealer, der ikke indgår i udvaskningsberegningen.

Styrelsen vil afholde et informationsmøde om den juridiske struktur i bekendtgørelserne 14. august 2026 kl. 10.30-12.00. Mødet afholdes som et Teams-møde og tilmelding til mødet sker ved henvendelse på mail til kvaelstof-klima@sgav.dk senest mandag den 10. august kl. 12.00.

Indholdsfortegnelse

1	Introduktion	6
2	Om bekendtgørelserne	6
3	Bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering 2027.....	7
3.1	Udledningskvoten og udledningen	8
3.1.1	Overholdelse af udledningskvoten.....	8
3.1.2	Beregning af udledningskvoten.....	8
3.1.3	Overdragelse og modtagelse af udledningskvote	9
3.1.4	Opsparing af udledningskvote	9
3.1.5	Udledningskvote og overdragelse af arealer	9
3.1.6	Beregning af udledningen	10
3.2	Basisudvaskningsgrænsen og udvaskning.....	10
3.2.1	Overholdelse af basisudvaskningsgrænsen.....	10
3.2.2	Udskydelse af overholdelse af basisudvaskningsgrænsen.....	10
3.2.3	Beregning af basisudvaskningsgrænsen	11
3.2.4	Basisudvaskningsgrænsen og overdragelse af arealer.....	11
3.2.5	Beregning af udvaskningen.....	11
3.3	Elementer i udvaskningsberegneren	12
3.3.1	Afgrøder.....	12
3.3.2	Kvælstof.....	12
3.3.3	Afstrømning	13
3.3.4	Jordbund.....	13
3.3.5	Kvælstofreducerende virkemidler.....	13
3.4	Kvælstofreducerende virkemidler.....	13
3.4.1	Efterafgrøder	13
3.4.2	Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter	15
3.4.3	Mellemafgrøder.....	15
3.4.4	Tidligt såede vinterafgrøder.....	15
3.4.5	Præcisionsgødskning	15
3.5	Straf.....	15
3.6	Bilag til bekendtgørelsen	15
3.6.1	Bilag 1: Udledningskvoteareal	15
3.6.2	Bilag 2: Ligninger i udvaskningsberegneren	15
3.6.3	Bilag 3: Kvælstofnorm for afgrøder der indgår i basisudvaskningsgrænsearealet	16
3.6.4	Bilag 4: Basisudvaskningsgrænseareal	16

3.6.5	Bilag 5: Kvælstoffiksering på hovedafgrøder	16
3.6.6	Bilag 6: Udvaskningsrespons til vinterplantedækket	16
3.6.7	Bilag 7: Afstrømningskategori	16
3.6.8	Bilag 8: Effekt på dagsbasis for efterafgrøder ved etablering med præcisionsteknologi	16
4	Bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. for 2027	17
4.1	Registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber.....	17
4.2	Krav til indberetninger.....	17
4.2.1	Marker og hovedafgrøder	17
4.2.2	Kvælstofreducerende virkemidler	17
4.2.3	Vinterplantedække.....	18
4.2.4	Dyrkningshistorik	18
4.2.5	Virksomhedens anvendelse af kvælstof og fosfor i gødning på marken.....	18
4.2.6	Jordbearbejdning.....	19
4.2.7	Indberetning af overdragelse af arealer mellem virksomheder.....	19
4.2.8	Indberetning af overdragelse af udledningskvote mellem virksomheder	20
4.2.9	Indberetning af udskydelse af overholdelse af basisudvaskningsgrænsen	20
4.2.10	Indberetning af stalde	20
4.2.11	Egenproduceret gødning og overførsler af gødning	20
4.2.12	Primo- og ultimolager	21
4.3	Husdyrgødning m.v.	21
4.3.1	Korrektion af normproduktion af husdyrgødning	21
4.4	Indholdet af kvælstof og fosfor i andre former for gødning end ubehandlet husdyrgødning	22
4.5	Den mineralske kvælstofandel i den totale mængde af kvælstof.....	22
4.6	Fradrag af kvælstof og fosfor i udlednings- og gødningsregnskabet	23
4.7	Opgørelse af primolager og ultimolager for kvælstof og fosfor i gødning	23
4.8	Forholdet mellem kvælstof og fosfor i gødning	24
4.9	Ophør i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber	24
4.10	Leverandørregister for Gødningsleverancer.....	24
4.10.1	Virksomheder der skal tilmeldes Leverandørregister for gødningsleverancer .	25
4.10.2	To systemer for indberetninger af modtaget og afsat gødning.....	25
5	Bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag.....	26
5.1	Hjemmelsophæng	26
5.2	Bekendtgørelsens hovedelementer	26
5.3	Begrænsninger for tildeling af kvælstof og fosfor	27
5.3.1	Det organiske kvælstofarealkrav og fosforarealkravet	27
5.3.2	Beregning af mængden af gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer	27
5.3.3	Krav til tildeling af gødning på arealer der ikke er udledningskvoteareal eller basisudvaskningsgrænseareal.....	28
6	Øvrige forhold	29
6.1	Agil erhvervsrettet regulering	29
6.2	Digitaliseringsklar regulering	29
6.3	Forholdet til EU-lovgivning	29
6.4	Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger.....	29
6.5	Konsekvensvurderinger for miljø, natur og klima.....	29
6.6	Ikrafttrædelsesdato	29

7	Bilag til høringen.....	30
7.1	Bilag 1 - Udkast til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering i 2027.....	30
	7.1.1 Bilag 1.1 – Bilag til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering	30
7.2	Bilag 2 - Udkast til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv.....	30
	7.2.1 Bilag 2.1 - Bilag til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab.....	30
7.3	Bilag 3 - Udkast til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag	30
	7.3.1 Bilag 3.1 – Bilag til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag.....	30
7.4	Bilag 4 - Erhvervsøkonomiske konsekvenser	30
7.5	Bilag 5 - Miljørapport over forslag til ændringer i kvælstofreguleringen ved indførelsen af ny udledningsbaseret markregulering	30
7.6	Bilag 6 - Liste over høringsparter	30

1 Introduktion

Bekendtgørelsesudkastene er en udmøntning af L 5 forslag til lov om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget (gødskningsloven).

Lovforslaget og bekendtgørelsesudkastene er en del af implementering af [den politiske rammeaftale](#), som blev indgået den 18. november 2024 af den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre med henblik på at skabe de nødvendige forudsætninger for at implementere indsatsene i [Aftale om et Grønt Danmark](#), der blev indgået den 24. juni 2024 mellem den daværende regering og parterne i den grønne trepart (Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarereforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening).

Rammeaftalen er efterfølgende suppleret af [delaftale af 18. juni 2025](#) om *principper for ny reguleringsmodel, herunder braklægningspunktet*, [delaftale om overgang til ny kvælstofreguleringsmodel af 3. december 2025](#) og [beslutningspapir vedr. kompensation og fleksibilitet i NRM af 19. juni 2026](#) som led i Implementering af et Grønt Danmark.

Lovforslaget og bekendtgørelsesudkastene udgør grundlaget for gennemførelse af et af aftalens centrale elementer om erstatning af den nuværende regulering i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025, med en ny udledningsbaseret markregulering (UMR) som træder i kraft 1. januar 2027 med henblik på reduktion af udledninger af næringsstoffer fra landbruget.

UMR supplerer den frivillige arealomlægning, som er hovedmotoren til at nå målene i EU's vandrammedirektiv om god økologisk tilstand i alle kystvande.

2 Om bekendtgørelserne

Lov om bæredygtig forvaltning af næringsstoffer og drivhusgasser m.v. i land- og skovbruget (gødskningsloven) skal implementere UMR. Loven er udformet som en bemyndigelseslov, hvor bemyndigelserne primært udmøntes i følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering ("UMR-bekendtgørelsen").
- Bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab ("UGR-bekendtgørelsen").
- Bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag m.v. ("Udbringningsbekendtgørelsen").

Loven udmøntes i flere bekendtgørelser, fordi regelomfanget er omfattende og har forskellige anvendelsesområder. Bekendtgørelserne fastsætter krav rettet mod den samme kreds af virksomheder, men anvendelsesområderne er ikke helt sammenfaldende. Bekendtgørelserne fastsætter rammen for, hvilke forpligtelser de regulerede underlægges.

Bekendtgørelserne er baseret på en emnemæssig opdeling og tydeliggørelse af de nye elementer i markreguleringen. De tre overordnede emner er:

- Udledningsbaseret regulering (UMR-bekendtgørelsen)
- Indberetninger og regnskaber (UGR-bekendtgørelsen)
- Tilførselsbaseret regulering (Udbringningsbekendtgørelsen)

UMR-bekendtgørelsen indeholder den udledningsbaserede markregulering. Omdrejningspunktet er udledningskvoten og basisudvaskningsgrænsen, som regulerer mængden af kvælstof, som må udledes og udvaskes fra en virksomheds marker. Bekendtgørelsen omfatter virksomheder, der er omfattet af Register for Udlednings- og Gødningsregnskab (RUG), og som ejer eller bruger landbrugsarealer. Bekendtgørelsen indeholder langt overvejende ny regulering, men elementer fra den nuværende bekendtgørelse om plantedække og dyrkningsrelaterede tiltag (plantedækkebekendtgørelsen) videreføres.

UGR-bekendtgørelsens omdrejningspunkt er udlednings- og gødningsregnskabet (UGR). Bekendtgørelsen fastsætter de oplysninger, som en virksomhed skal indberette i UGR, og regler om opgørelsen af virksomhedens forbrug af kvælstof og fosfor. UGR-bekendtgørelsen omfatter virksomheder, der er omfattet af Register for Udlednings- og Gødningsregnskab (RUG), samt gødningsleverandører. Bekendtgørelsen indeholder både ny regulering og indhold fra den nuværende lov om anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag (gødskningsloven) og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning i planperioden 2026/2027.

Udbringningsbekendtgørelsen indeholder regler, der fastsætter metoder for udbringning af gødning, regler om det organiske kvælstofarealkrav og fosforarealkravet (harmonireglerne) samt regler om dyrkningsrelaterede tiltag. Bekendtgørelsen omfatter virksomheder, der er omfattet af Register for Udlednings- og Gødningsregnskab (RUG). Bekendtgørelsens indhold stammer fra den nuværende bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning (gødningsanvendelsesbekendtgørelsen) og bekendtgørelse om plantedække og dyrkningsrelaterede tiltag (plantedækkebekendtgørelsen).

De tre bekendtgørelser implementerer samlet den nye markregulering, og der er derfor en tæt sammenhæng mellem dem. Den tætte sammenhæng gør sig særligt gældende i forhold til indberetningerne i UGR-bekendtgørelsen. UGR-bekendtgørelsen understøtter UMR-bekendtgørelsen og udbringningsbekendtgørelsen ved, at oplysningerne i UGR anvendes til beregningen af og kontrollen med overholdelse af udledningskvoten, basisudvaskningsgrænsen og harmonireglerne.

Der vil være en periode, hvor den nuværende kvælstofregulering og UMR overlapper. Det skyldes, at den nuværende kvælstofregulering følger en planperiode fra 1. august 2026 til 31. juli 2027, mens UMRs planperiode følger kalenderåret (1. januar til 31. december 2027). De to regelsæt vil finde anvendelse sideløbende i den overlappende planperiode.

3 Bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering 2027

Bekendtgørelsen fastsætter regler for, hvor meget kvælstof virksomheder må udlede og udvaske fra deres marker i 2027.

Bekendtgørelsen fastsætter to krav i den udledningsbaserede markregulering, udledningskvoten og basisudvaskningsgrænsen, som virksomheden skal overholde. Formålet med udledningskvoten er at begrænse kvælstofudledningen til kystvande, og bidrage med at efterleve EU's vandrammedirektiv. Formålet med basisudvaskningsgrænsen er at bidrage til opfyldelse af dele af nitratdirektivet ved at sikre samme beskyttelsesniveau, som de pligtige efterafgrøder udgør i dag, samt at begrænse merudvaskning af nitrat fra organisk gødning til samme niveau som kunstgødning i nitratfølsomme habitatområder i Natura 2000-områder, som i dag er omfattet af husdyrefterafgrødekravet.

Bekendtgørelsen fastsætter, hvordan kvælstofudvaskning og -udledning fra virksomhedens marker beregnes, og reglerne for de kvælstofreducerende virkemidler som virksomheden kan gøre brug af. Derudover beskrives reglerne om administration og sanktioner.

Bekendtgørelsen finder anvendelse for virksomheder, der er omfattet af Register for Udlednings- og Gødningsregnskab (RUG), og for disse virksomheders ubebyggede og ubefæstede arealer, der bruges til landbrug eller skovbrug.

Økologiske bedrifter har været undtaget krav i den nuværende målrettede kvælstofregulering, men de omfattes nu af UMR.

Bekendtgørelsen omfatter en række bilag, hvoraf en række af dem indeholder tabeller med datasæt og parameterværdier til brug for bl.a. udvaskningsberegningen. Bilagene beskrives uddybende i afsnit 3.6.

3.1 Udledningskvoten og udledningen

Den udledningsbaserede markregulering regulerer mængden af kvælstof, der udvaskes og udledes fra markerne (udledningsbaseret), hvilket er til forskel fra den nuværende kvælstofregulering, som regulerer mængden af kvælstof, der bringes ud på marken (tildelingsbaseret) og fastsætter efterafgrødekrav. Virksomhedens kvælstofudledning fra markerne skal således overholde en udledningskvote i stedet for en kvælstofkvote for tildeling.

Bekendtgørelsens kapitel 2 beskriver kravet om, at virksomheden skal overholde en udledningskvote, og hvordan virksomhedens udledningskvote og udledning beregnes.

Virksomheden er forpligtet til at sikre, at udledningen fra virksomhedens marker ikke overstiger virksomhedens udledningskvote i et givent kystvandopland i det pågældende år (planperioden).

Hvis en virksomhed har en højere udledning af kvælstof end virksomheden har udledningskvote til, vil udledningskvoten for den følgende planperiode blive nedskrevet tilsvarende og virksomheden vil blive sanktioneret (se afsnit 3.5 om straf og sanktioner, herunder om nedskrivning af kvoten).

3.1.1 Overholdelse af udledningskvoten

Virksomheden skal i planperioden overholde udledningskvoten for hvert kystvandopland, hvor virksomheden har marker omfattet af reguleringen. Det vil sige, at en virksomheds samlede udledning af kvælstof i et kystvandopland ikke må overstige udledningskvoten for virksomheden i kystvandoplandet.

En virksomheds udledningskvote i et kystvandopland for planperioden omfatter den markberegnete udledningskvote (se afsnit 3.1.2), overdraget og modtaget udledningskvote (se afsnit 3.1.3), opsparet udledningskvote (se afsnit 3.1.4) og nedskrevet udledningskvote (se afsnit 3.5.2).

3.1.2 Beregning af udledningskvoten

Den markberegnete udledningskvote for en virksomhed i et kystvandopland beregnes ud fra virksomhedens udledningskvoteareal og de udledningsgrænser, der er fastlagt for arealerne. Udledningskvotearealet består af kvotegivende arealer med kvotegivende aktiviteter, hvorpå der ikke er søgt nogle specifikke ordninger. Kvotegivende arealer, kvotegivende aktiviteter og de specifikke ordninger fremgår af bekendtgørelsens bilag 1 (tabel 1 og 2). Udledningsgrænserne vil fremgå i kortportalen på kort.lbst.dk senest 1. december 2026. Men informationer om indholdet af kortet vil løbende blive kommunikeret af styrelsen.

Udledningskvoten beregnes på grundlag af virksomhedens markplan (markkort og hovedafgrøder), som skal indberettes med samme frist, som er gældende for indsendelse af markplan under

fællesskemaet. Virksomheden vil have flere udledningskvoter, hvis der i markplanen indgår udledningskvotearealer i forskellige kystvandoplande.

Hvis en virksomhed har en højere udledning af kvælstof end virksomheden har udledningskvote til i et kystvandopland, vil udledningskvoten for en følgende planperiode blive nedskrevet tilsvarende i det pågældende kystvandopland. Denne mekanisme er indført for at sikre miljøet og regeloverholdelsen.

3.1.3 Overdragelse og modtagelse af udledningskvote

Virksomheden kan i planperioden overdrage udledningskvote til andre virksomheder, der har udledningskvoteareal i samme kystvandopland. Virksomheden skal sørge for, at der overdrages udledningskvote således, at virksomheden fortsat selv kan leve op til sin udledningskvote. Overdragelse af udledningskvote skal indberettes til styrelsen (se uddybende i afsnit 4.2.9).

Overdragelse af udledningskvote øger omkostningseffektiviteten af reguleringen, idet det understøtter, at der kan leveres kvælstofreduktioner for færre omkostninger, og at de virksomheder der kan levere dem, kan overdrage uudnyttet udledningskvote til andre virksomheder.

3.1.4 Opsparing af udledningskvote

En virksomhed kan opspare udledningskvote såfremt virksomheden afslutter en planperiode uden at have udnyttet hele sin udledningskvote (uudnyttet udledningskvote). Virksomheden kan i en senere planperiode udnytte den opsparede udledningskvote til at overholde udledningskvoten i kystvandoplandet eller overdrage til en anden i kystvandoplandet (se afsnit 3.1.3).

Udledningskvoteopsparingen indføres med femårige opsparingsperioder og tilsvarende udløb af uforbrugt udledningskvoteopsparing efter de fem år, for at minimere risikoen for midlertidig forringelse af vandmiljøtilstanden. Perioden, hvor udledningskvote kan opspares og efterfølgende kan anvendes, begrænses således til 5-årige perioder, dvs. perioden 2027-2031, 2032-2036 og så fremdeles. Ved afslutningen af den 5-årige periode bortfalder uforbrugte opsparinger af udledningskvote, hvilket betyder, at opsparingerne bortfalder med udgangen af planperiode 2031, 2036 og så fremdeles. Der vil dog være mulighed for at overføre en begrænset andel svarende til maksimalt 0,5 procent af virksomhedens andel af den samlede statusbelastning mellem de 5-årige perioder. De nærmere regler for udmøntningen af dette indgår ikke i nærværende høring, men vil følge i en senere supplerende høring af bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027.

Ved implementeringen af UMR vil der blive overført og konverteret en andel af en virksomheds eventuelle opsparring af efterafgrøder i den nuværende regulering til den nye udledningskvoteopsparing til anvendelse fra og med 2027. Der overføres en effekt svarende til maksimalt 0,5 procent af virksomhedens andel af den samlede statusbelastning. De nærmere regler for udmøntningen af dette indgår ikke i nærværende høring, men vil følge i en senere supplerende høring af bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering for 2027.

3.1.5 Udledningskvote og overdragelse af arealer

Den udledningskvote, som et areal har givet anledning til, følger ikke med hvis arealet overdrages til en anden virksomhed. Såfremt virksomheder ønsker at overdrage udledningskvote sammen med en arealoverdragelse, skal dette indberettes jf. afsnit 4.2.8.

Udledning og udvaskning fra arealet tæller med hos den virksomhed, som overtager arealet.

Overdrages et areal til en virksomhed, som ikke er omfattet af RUG, beregnes der en udledning og udvaskning fra arealet hos den virksomhed, der overdrager. Det er lig den mekanisme, der allerede findes for overførsel af gødning fra en virksomhed, der er omfattet af Register for Gødningsregnskab til en virksomhed, som ikke er omfattet af Register for Gødningsregnskab. Her forbliver gødningen i overdragerens regnskab.

Overdrages et areal fra en virksomhed, som ikke er omfattet af RUG, til en virksomhed, der er omfattet, får den modtagende virksomhed udledningskvote for arealet, hvis arealet er et udledningskvoteareal. Virksomheden, som modtager arealet, skal således også overholde kravene til udledning og udvaskning fra arealet.

3.1.6 Beregning af udledningen

Udledningen fra virksomheden beregnes som summen af udledningen fra virksomhedens udledningskvoteareal i et kystvandopland.

Markernes udledning beregnes med en udledningsberegning, hvor der tages højde for markens størrelse, afgrøde, kvælstof, afstrømning, jordbund, kvælstofreducerende virkemidler samt kvælstofretentionen på arealerne. Kvælstofretentionen er den naturlige tilbageholdelse af kvælstof i landskabet inden det når kystvandet. For en mark, der har flere retentionsværdier, fastsættes markens retention som et arealvægtet gennemsnit af retentionsværdierne.

Ligningen for udledningsberegningen fremgår af bekendtgørelsens bilag 2.

Der anvendes landsdækkende kort (som vil fremgå på kort.lbst.dk) til fastsættelse af kystvandopland, jordtype, afstrømning og kvælstofretention.

Udledningen beregnes ud fra virksomhedens arealer pr. 31. december i planperioden.

3.2 Basisudvaskningsgrænsen og udvaskning

Bekendtgørelsens kapitel 3 beskriver kravet om, at virksomheden skal overholde en basisudvaskningsgrænse, og hvordan virksomhedens basisudvaskningsgrænse og udvaskning beregnes.

Basisudvaskningsgrænsen erstatter kravet om pligtige efterafgrøder og husdyrafgrøder i den nuværende regulering. Basisudvaskningsgrænsen beregnes ud fra virksomhedens basisudvaskningsgrænseareal, som erstatter efterafgrødegrundarealet i den nuværende regulering.

3.2.1 Overholdelse af basisudvaskningsgrænsen

Virksomheden skal i planperioden overholde sin basisudvaskningsgrænse, hvilket betyder, at virksomhedens udvaskning ikke må overstige basisudvaskningsgrænsen.

Virksomheder med mindre end 10 ha basisudvaskningsgrænseareal er ikke omfattet af kravet om at overholde en basisudvaskningsgrænse.

3.2.2 Udskydelse af overholdelse af basisudvaskningsgrænsen

Virksomheden kan vælge at udskyde op til 10 procent af den nødvendige reduktion af udvaskningen til opfyldelse i næste planperiode. Det betyder, at det er tilladt at udskyde op til 10 procent af bedriftens nødvendige reduktion på 4,8 procent i et år, for så at indhente indsatsen året efter. Det er ikke tilladt at udskyde opfyldelsen af basisudvaskningsgrænsen i to planperioder i træk.

3.2.3 Beregning af basisudvaskningsgrænsen

Basisudvaskningsgrænsen er en grænse for, hvor meget kvælstof, der må udvaskes fra virksomhedens marker, hvor der dyrkes etårige afgrøder uden kvælstofoptagelse om efteråret, f.eks. korn, majs m.v. Først beregnes virksomhedens basisudvaskning med udvaskningsberegningen (se ligning 2 i bilag 2). Virksomhedens basisudvaskning er summen af basisudvaskningen for hver mark, der indgår i basisudvaskningsgrænsearealet. Basisudvaskningsgrænsearealet består af det samlede areal, som virksomheden dyrker med etårige afgrøder uden kvælstofoptagelse om efteråret i planperioden (se bilag 4, tabel 1). Basisudvaskningen for hver mark beregnes ved at antage en tildeling af kunstgødning svarende til hovedafgrødens kvælstofnorm og ingen brug af kvælstofreducerende virkemidler på marken. Beregningen sker ved brug af en udvaskningsberegning på grundlag af markens størrelse, hovedafgrøde, kvælstofnorm, afstrømning og jordbund.

Derefter reduceres virksomhedens basisudvaskning med 4,8 procent, og resultatet er virksomhedens basisudvaskningsgrænse. Reduktionen på 4,8 procent er fastsat ud fra en omregning af, hvad den nuværende regulerings pligtige efterafgrødekrav på 10,7 procent vil svare til i reduktion i kvælstofudvaskningen. Beregningen er teknisk konstrueret ud fra en antagelse om, at udlagte efterafgrøder dækker 10,7 procent af hver mark. Det antages, at de 10,7 procent efterafgrøder har en udvaskningsreduktion på 45 procent (jf. reduktionseffekten af en efterafgrøde i udvaskningsberegningen). Ved at sammenholde tal for udvaskningen og udvaskningsreduktionen findes, at reduktionen svarer til 4,8 procent af udvaskningen.

Hvis en virksomhed har en højere udvaskning af kvælstof end virksomhedens basisudvaskningsgrænse tillader, vil basisudvaskningsgrænsen for den følgende planperiode blive korrigeret tilsvarende.

3.2.4 Basisudvaskningsgrænsen og overdragelse af arealer

Ved overdragelse af arealer genberegnes basisudvaskningsgrænsen for overdrager og modtager, hvis arealet indgår i basisudvaskningsgrænsearealet. Det betyder, at en virksomhed, der overdrager et areal, hvor arealet indgår i basisudvaskningsgrænsearealet, skal have genberegnet basisudvaskningsgrænsen, og det samme gælder for modtager af arealet. Basisudvaskningsgrænsen genberegnes dog ikke, når en virksomhed overdrager et areal til en virksomhed, der ikke er registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskab.

3.2.5 Beregning af udvaskningen

Markernes udvaskning beregnes med en udvaskningsberegning på grundlag af markens størrelse, afgrøde, kvælstof, afstrømning, jordbund og kvælstofreducerende virkemidler (se bekendtgørelsens bilag 2, ligning 2).

Elementerne i udvaskningsberegneren (til beregning af både udvaskning og udledning) uddybes i afsnit 3.3 nedenfor.

Der anvendes landsdækkende kort (som vil fremgå på kort.lbst.dk) til fastsættelse af kystvandopland, jordtype og afstrømning.

Udvaskningen beregnes ud fra virksomhedens arealer pr. 31. december i planperioden. Dette gælder også arealer, som virksomheden i løbet af planperioden overdrager til en virksomhed der ikke er registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber.

3.3 Elementer i udvaskningsberegneren

I bekendtgørelsens kapitel 4 beskrives, hvordan kvælstofudvaskning og -udledning fra virksomhedens marker beregnes med en udvaskningsberegner. I beregningerne indgår en række elementer, som har effekt på beregning af udvaskning og udledning fra en given mark: Afgrøder, kvælstof, afstrømning, jordbund og kvælstofreducerende virkemidler. Retentionen indgår i beregningen af udledningen, men ikke i udvaskningen.

Afgrøder, kvælstoftildeling og kvælstofreducerende virkemidler kan virksomheden påvirke ud fra sin indretning af landbrugsdriften, mens afstrømning, jordbund og retention er naturgivne forhold, som virksomheden ikke kan påvirke.

Udvaskningsberegneren estimerer kvælstofudvaskningen fra rodzonen fra den enkelte mark. Fra rodzonen og ud til kysten er det retentionen, der afgør den endelige udledning til kystvandet. Retentionen er et udtryk for den kvælstoffjernelse, der sker via naturlige processer, inden afstrømningen når kysten.

Ligningerne for udvaskningsberegningen fremgår af bekendtgørelsens bilag 2.

Retentionskortet til beregning af udledning til kyst vil fremgå af kort på lbst.kort.dk.

Nedenfor uddybes de enkelte elementer og deres effekt på beregning af udvaskning fra en mark.

3.3.1 Afgrøder

Der beregnes en afgrødeeffekt ud fra:

- Hovedafgrøden (den afgrøde, der er på marken i hovedparten af vækstsæsonen).
- Vinterplantedækket (den aktivitet der er på marken efter høst af hovedafgrøden).
- Forfrugten (hovedafgrøden på marken året før) og vinterplantedækket til forfrugten.

Alle typer afgrøder og vinterplantedække er inddelt i udvaskningskategorier som fremgår af bekendtgørelsens bilag 2.

3.3.2 Kvælstof

Der beregnes en kvælstofeffekt ud fra:

- Den tildelte mængde kvælstof, dvs. mineralsk og organisk kvælstof tildelt i foråret og efteråret i planperioden og de to forudgående planperioder, organisk kvælstof tildelt i foråret og de to forudgående planperioder, samt den mineralske kvælstofandel afsat af udegående dyr i planperioden. Organisk kvælstof tildelt i efteråret i planperioden indgår i regnskabet for næste planperiode.
- Den samlede mængde organisk kvælstof i overjorden (som vil fremgå af kort over N i overjorden på kort.lbst.dk).
- Kvælstoffiksering fra kvælstoffikserende afgrøder i planperioden og i de to forudgående planperioder.

Det, der er på marken om vinteren (vinterplantedækket), har også en effekt, der relaterer sig til hovedafgrødens evne til at optage kvælstof om efteråret. Ud fra hvilken hovedafgrøde, der er på marken fastsættes en udvaskningsrespons til kvælstoftildelingen (se bilag 6, tabel 1).

3.3.3 Afstrømning

Afstrømningen udtrykkes i udvaskningsberegneren som effekten af perkolationen (P). Selve afstrømningsdata beregnes i udvaskningsmodellen Daisy. Effekten af perkolationen findes som en kombination af typejord, afstrømningsafgrøde og afstrømning. Perkolationen er udtrykt gennem et P-værdi kort, hvor den korrekte P-værdi vælges ud fra afstrømningsafgrøden. Kortet med P-værdier vil fremgå på kort.lbst.dk.

3.3.4 Jordbund

Jordbundseffekten afhænger af markens lerprocent, der hentes fra jordbundskortet (JB-2024). Lerprocenten på marken fastsættes som den, der dækker den største del af marken. Jordbundskortet vil fremgå på kort.lbst.dk.

3.3.5 Kvælstofreducerende virkemidler

Virksomheden kan reducere udledning og udvaskning ved at anvende forskellige virkemidler på marken. Effekten heraf indgår direkte i udvaskningsberegneren med en relativ effekt på kvælstofudvaskningen. Det vil sige, at virkemidlerne har en kvælstofreducerende effekt på udvaskningen i procent. Effekten af virkemidlet er dermed relativ til størrelsen af den beregnede udvaskning.

3.4 Kvælstofreducerende virkemidler

Bekendtgørelsens kapitel 5 beskriver de kvælstofreducerende virkemidler, som virksomheder kan benytte for at reducere kvælstofudvaskning og -udledning fra marken. Virksomheden kan benytte følgende kvælstofreducerende virkemidler: efterafgrøder, efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter, mellemafgrøder, tidlig såede vinterafgrøder og præcisionsgødsning. De øvrige alternativer til efterafgrøder i den nuværende regulering (braklagte arealer, braklagte arealer langs vandløb og søer samt energiafgrøder) ændres, så effekten af disse afgrøder indgår i udvaskningsberegneren som en hovedafgrøde.

Beregningen af den kvælstofreducerende effekt af de enkelte virkemidler er ændret, så virkemidlerne indgår i udvaskningsberegneren som en relativ effekt på kvælstofudvaskningen fra marken. Det er en ændring fra nuværende regulering, hvor virkemidlerne indgår med en omregningsfaktor sat i forhold til den arealvægtede gennemsnitlige effekt af efterafgrøder på 33 kg N/ha. Det betyder, at i UMR beregnes virkemidlets reduktionseffekt på den markspecifikke kvælstofudvaskning, som afhænger af markens afgrøde, jordbund, afstrømning og kvælstoftildeling.

Følgende fælles krav for de kvælstofreducerende virkemidler videreføres:

- Arealet med kvælstofreducerende virkemidler skal være sammenhængende og mindst 0,01 ha
- Afgrøder, der bruges som kvælstofreducerende virkemiddel, skal etableres efter normale driftsmæssige principper, så de effektivt optager kvælstof i efteråret.

3.4.1 Efterafgrøder

Efterafgrøder går fra at være et grundlæggende krav i den nuværende regulering (målrettet regulering og pligtige og husdyrefterafgrøder) til i den udledningsbaserede markregulering at være et virkemiddel, som bidrager til at reducere kvælstofudvaskningen fra marken.

De fleste krav til efterafgrøder er de samme som i dag, f.eks. tilladte efterafgrødearter, seneste etableringstidspunkt, tidligste destruktionsstidspunkt og efterfølgende anvendelse af arealet. Yderligere forventes en justering i plantedækkebekendtgørelsen, så det bliver muligt at plante skov i stedet for forårssåede afgrøder, på et areal, hvor der har været etableret efterafgrøder.

En væsentlig ændring fra den nuværende regulering er, at der skelnes mellem om efterafgrøden er sået som udlæg i en hovedafgrøde om foråret eller ved direkte såning på et senere tidspunkt før eller efter høst af hovedafgrøden. Ændringen skyldes bl.a., at kvælstofeffekten af efterafgrøder etableret som udlæg, først indgår i udvaskningsberegneren, når hovedafgrøden er høstet.

Derudover bliver perioden udvidet for, hvornår efterafgrødens etableringstidspunkt kan give en kvælstofreducerende effekt på udvaskningen, og virksomheden kan få effekt på en specifik dato, hvis der anvendes præcisionsteknologi på marken. Dette gælder kun for direkte såede efterafgrøder.

Effekt ud fra etableringstidspunkt for direkte såede efterafgrøder

Efterafgrøders effekt på kvælstofudvaskningen afhænger af etableringstidspunktet. Det vil sige, at jo tidligere efterafgrøden etableres, jo større reduktionseffekt har efterafgrøden på udvaskningen fra marken.

Som noget nyt opgøres effekten for efterafgrøder etableret ved direkte såning også før 20. august, hvilket betyder, at der nu samlet set kan opgøres en effekt for perioden 9. august til 7. september. Bruger virksomheden præcisionsteknologi, der logger etableringsdatoen, kan effekten desuden opgøres ud fra en specifik dato i denne periode (se tabel 1 i bilag 9 for oplysninger om effekten på dagsbasis). Yderligere justeres kravet til brug af præcisionsteknologi, så de genererede logfiler, skal kunne konverteres til geopackage. De øvrige krav til brug af præcisionsteknologi videreføres uændret.

For direkte såede efterafgrøder uden brug af præcisionsteknologi opgøres efterafgrødens effekt på udvaskningen i samme intervaller som i nuværende regulering:

- 1) Etablering frem til og med den 20. august: 45 procent.
- 2) Etablering mellem den 21. august og den 24. august: 42 procent.
- 3) Etablering mellem den 25. august og den 28. august: 40 procent.
- 4) Etablering mellem den 29. august og den 7. september: 33 procent.

Effekt af efterafgrøder sået som udlæg

Effekten for efterafgrøder sået som udlæg kan først medregnes, når hovedafgrøden er høstet. Yderligere fastlægges kun én høstdato og opgøres kun én effekt for efterafgrøder sået som udlæg i andre afgrøder end majs.

For efterafgrøder etableret som udlæg i andre afgrøder end majs fastsættes høstdatoen til den 20. august. Høstes hovedafgrøden efter den 20. august vil effekten af efterafgrøden ikke blive medregnet (dvs. ikke indgå med en reduktionseffekt i udvaskningsberegneren).

For efterafgrøder etableret i majs vil efterafgrøden fremover medføre en væsentlig lavere effekt i forhold til nuværende regulering. For alle majsmarker fastsættes høstdatoen til den 12. oktober, hvilket således vil være denne dato, som effekten beregnes ud fra. Høstes majs efter den 12. oktober vil effekten af efterafgrøden ikke blive medregnet (ikke indgå med en reduktionseffekt i udvaskningsberegneren). Dette skyldes, at det ikke er muligt at fastlægge en administrations- og kontrolmodel for opgørelse af differentierede effekter afhængig af etableringsdato for efterafgrøder etableret som udlæg.

For efterafgrøder etableret som udlæg i en hovedafgrøde er eftergrødens effekt på udvaskningen:

- Udlæg i hovedafgrøde høstet senest 20. august: 45 procent.
- Udlæg i majs høstet senest 12. oktober: 10 procent.

3.4.2 Efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter

De fleste af kravene til efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter er de samme som kendes i dag, herunder til efterafgrødeblandingen og tilladte arter, tidligste destruktionstidspunkt, seneste etableringstidspunkt og efterfølgende anvendelse af arealet. Yderligere forventes en justering i plantedækkebekendtgørelsen, så det bliver muligt at etablere skov i stedet for forårssåede afgrøder på et areal, hvor der har været etableret efterafgrøder.

Der gælder de samme regler for opgørelse af effekt ud fra etableringstidspunkt af direkte såede kvælstoffikserende blandinger og høsttidspunkt for kvælstoffikserende blandinger sået som udlæg som for efterafgrøder (se beskrivelse i afsnit 3.4.1 ovenfor).

3.4.3 Mellemafgrøder

Kravene til mellemafgrøder er de samme som kendes i dag, hvad angår tilladte arter, seneste etableringsdato, tidligste destruktionstidspunkt mv. Effekten af mellemafgrøder på kvælstofudvaskningen er 20 procent.

3.4.4 Tidligt såede vinterafgrøder

Kravene til tidligt såede vinterafgrøder er de samme som kendes i dag, hvad angår tilladte afgrødearter, seneste etableringsdato mv. Effekten af tidligt såede vinterafgrøder på kvælstofudvaskningen er 20 procent.

3.4.5 Præcisionsgødskning

Kravene til præcisionsgødskning er i vidt omfang de samme som kendes i dag under navnet præcisionslandbrug. Planperiodens ændring til kalenderår betyder imidlertid, at præcisionsgødskning skal udføres i den planperiode, som det indberettes i, hvor det i nuværende regulering har været udført i forudgående planperiode.

Herudover skal logfilerne som noget nyt være geopackage-kompatible frem for shapefil-format. Ændringen understøtter et bredere anvendt format, der bør gøre håndteringen nemmere for virksomhederne. Effekten af præcisionsgødskning på kvælstofudvaskningen er 4 procent.

3.5 Straf

Overtrædelse af udledningskvoten og basisudvaskningsgrænsen kan medføre bødestraf.

3.6 Bilag til bekendtgørelsen

3.6.1 Bilag 1: Udledningskvoteareal

Bilaget indeholder en tabel over kvotegivende afgrøder med kvotegivende aktiviteter (tabel 1). Derudover indeholder bilaget en tabel med de ordninger, som har betydning for om arealet kan få kvote (tabel 2).

3.6.2 Bilag 2: Ligninger i udvaskningsberegneren

Bilaget indeholder de ligninger, der indgår i udvaskningsberegneren og en række tabeller, der angiver de værdier, der skal anvendes til de ligninger der indgår i beregningerne:

Ligning 1: Udledningsberegningen

Ligning 2: Udvasningsberegningen

Ligning 3: Udledningsberegningen med korrektionsfaktor for majs efter kløvergræs

Ligning 4: Udvaskningsberegningen med korrektionsfaktor for majs efter kløvergræs

- Tabel 1: Korrektionsfaktor for majs efter kløvergræs
- Tabel 2: Oversigt over parametrene

Ligning 5: Afgrødeeffekt (C)

- Tabel 3: Hovedafgrødeudvaskningskategori (M)
- Tabel 4: Inddelingsmodel for udvaskningskategori for hovedafgrøder (M)
- Tabel 5: Vinterplantedækkes udvaskningskategori (W)
- Tabel 6: Inddelingsmodel for vinterplantedække 1: Vinterplantedække, der altid fastsættes ud fra hovedafgrøden (W)
- Tabel 7: Inddelingsmodel for vinterplantedække 1: Udvaskningskategori for vinterplantedække etableret i efteråret (efter høst) (W)
- Tabel 8: Forfrugtens udvaskningskategori (MP)
- Tabel 9: Inddelingsmodel for udvaskningskategori for forfrugten (MP)

Ligning 6: Kvælstofeffekt (N)

- Tabel 10: Parameterverdier for kvælstof

Ligning 7: Jordbund (S)

3.6.3 Bilag 3: Kvælstofnorm for afgrøder der indgår i basisudvaskningsgrænsearealet

Indeholder en tabel med de økonomisk optimale kvælstofnormer, for de afgrøder der er omfattet af basisudvaskningsgrænsen.

3.6.4 Bilag 4: Basisudvaskningsgrænseareal

Tabel 1 over hvilke afgrøder, der indgår i basisudvaskningsgrænsearealet.

3.6.5 Bilag 5: Kvælstoffiksering på hovedafgrøder

Indeholder en tabel med en fastsat kvælstoffikseringsværdi for kvælstoffikserende hovedafgrøder, der indgår i beregningen af den samlede effekt af kvælstof.

3.6.6 Bilag 6: Udvaskningsrespons til vinterplantedækket

Bilaget indeholder tabel over vinterplantedækkets udvaskningsrespons.

3.6.7 Bilag 7: Afstrømningskategori

Indeholder en fordeling af alle afgrødekoder i forskellige afstrømningskategorier, der anvendes til at finde den rigtig P-værdi.

3.6.8 Bilag 8: Effekt på dagsbasis for efterafgrøder ved etablering med præcisionsteknologi

Bilaget indeholder en tabel over efterafgrøders kvælstofreducerende effekt på udvaskningen på en bestemt etableringsdato i perioden 9. august til 7. september, og som kan benyttes af virksomheder der benytter præcisionsteknologi til at dokumentere etableringsdato.

4 Bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. for 2027

Bekendtgørelsen viderefører i et stort omfang nuværende regler fra gødskningsloven, gødskningsbekendtgørelsen og plantedækkebekendtgørelsen for planperioden 2026/2027 med en række tilpasninger af hensyn til understøttelsen af UMR. En væsentlig ændring er dog, at regler om den nuværende kvælstofkvote udgår.

Bekendtgørelsen finder anvendelse for virksomheder, der er omfattet af Register for Udlednings- og Gødningsregnskab (RUG) og for virksomheder, der er omfattet af Leverandørregister for Gødningsleverancer (LR).

4.1 Registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber

I bekendtgørelsens kapitel 2 er der fastsat regler for, hvornår og hvordan en virksomhed registreres i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber (RUG). Reglerne svarer til, at det vil være de samme virksomheder der i dag er omfattet af registrering i Register for Gødningsregnskab, som fremadrettet vil være omfattet af krav om registrering i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber.

4.2 Krav til indberetninger

Bekendtgørelsens kapitel 3 beskriver krav til indberetninger til det nye Udlednings- og Gødningsregnskab (UGR). UGR erstatter det nuværende gødningsregnskab og gødningskvote og efterafgrødeskema, herunder indberetninger af husdyr til beregning af normproduktion og indberetning af markplanen.

I UMR skal indberettes flere oplysninger end i dag, da disse oplysninger er nødvendige for at kunne beregne udvaskning og udledning af kvælstof fra markerne og for at styrelsen kan gennemføre en fyldestgørende kontrol.

Bekendtgørelsen fastsætter, at en virksomheds samlede UGR for planperioden 2027 (1. januar 2027 til 31. december 2027) skal indberettes til styrelsen senest 31. marts 2028. UGR rummer en række oplysninger, hvoraf flere imidlertid skal indberettes tidligere end 31. marts 2028, da dette har betydning for den endelige beregning af udledningen, og yderligere for at styrelsen kan gennemføre kontrol.

De ekstra oplysninger og frister beskrives særskilt herunder.

4.2.1 Marker og hovedafgrøder

Der stilles krav om, at virksomheder skal indberette en markplan med samme frist som fristen for indsendelse af markplan under fællesskemaet. Markplanen i UGR skal ved denne frist indeholde oplysninger om det samlede landbrugsareal og markernes hovedafgrøde.

4.2.2 Kvælstofreducerende virkemidler

I markplanen skal der senest den 10. september indberettes oplysninger om de kvælstofreducerende virkemidler, som virksomheden har anvendt i planperioden. Dette svarer overordnet til de oplysninger, der tidligere skulle indberettes i gødningskvote og efterafgrøder-skemaet efter plantedækkebekendtgørelsen, hvor etablerede efterafgrøder og efterafgrødeblandinger med kvælstoffikserende arter, mellemafgrøder, tidlig såning af vinterafgrøder og præcisionsgødskning indberettes på markniveau.

Indberetningen i UGR adskiller sig fra den nuværende indberetning ved, at der som noget nyt skal angives, om efterafgrøderne er etableret som udlæg, som en efterafgrødeblanding eller i renbestand med angivelse af den anvendte art.

Som det også er gældende i den nuværende regulering, kan en virksomhed opnå effekt på dagsbasis, hvis virksomheden ved såning af efterafgrøder anvender præcisionsteknologi, der genererer en fil med position- og datobestemt angivelse i attributværdierne, som skal indsendes til styrelsen i tilfælde af kontrol.

For de øvrige kvælstofreducerende virkemidler videreføres reglerne for indberetning fra den nuværende regulering bortset fra, at præcisionsgødskning fremover skal dokumenteres ved logfiler i geo-package-format frem for shape-format. Dette for at understøtte et bredere anvendt format, der bør gøre håndteringen nemmere for virksomhederne.

4.2.3 Vinterplantedække

Der stilles et nyt krav om indberetning af vinterplantedækket i markplanen. Vinterplantedækket udgør en parameter i udvaskningsberegningen og skal indberettes senest med det samlede UGR 31. marts 2028.

4.2.4 Dyrkningshistorik

Dyrkningshistorikken i de to foregående år udgør en parameter, der anvendes i udvaskningsberegningen. På baggrund af tidligere indberettede oplysninger fastsættes derfor oplysninger om forfrugten og forforfrugten (dvs. hovedafgrøden i 2025 og 2026). Forefindes der ikke oplysninger om forfrugt og forforfrugt for arealerne i styrelsens systemer, f.eks. fordi der er tale om nyregistrerede virksomheder, fastsættes forfrugt og forforfrugt til brak og gødningstildelingerne til nul kg.

Gødningstildelinger i de forudgående to år udgør ligeledes en parameter, der anvendes i udvaskningsberegningen. I planperioderne 2027 og 2028 vil styrelsen estimere gødningstildelinger for 2025 og 2026, da der i disse planperioder ikke findes indberettede oplysninger på markniveau. Virksomhederne kan se fordelingen i bekendtgørelsens bilag 3.

4.2.5 Virksomhedens anvendelse af kvælstof og fosfor i gødning på marken

Som noget nyt skal virksomhederne indberette tildeling af kvælstof og fosfor i gødning på markniveau. Dette er en væsentlig forskel fra den nuværende regulering. Anvendelsen af kvælstof i gødning på den enkelte mark er nødvendig for at kunne beregne markens udvaskning og udledning.

Anvendelsen af fosfor vil stadigvæk opgøres på virksomhedsniveau, selvom det angives på markniveau.

Indberetningerne skal indeholde dato for gødskningen, angivelse af gødningstypen, gødningens produkt navn og produkt nummer, mængden af kvælstof og fosfor samt gødningens mineralske kvælstofandel. De detaljerede oplysninger er nødvendige for en korrekt beregning af udvaskningen fra markerne.

Der vil være oplysninger, som automatisk følger med indberetningen, når den anvendte type af gødning vælges. Det drejer sig bl.a. om gødningens indhold af mineralsk kvælstof i organisk gødning, som enten er fastsat i bekendtgørelsen eller af producenten. Dette er samme praksis, som gælder i den nuværende regulering. Herudover vil produkt nummer og navn følge automatisk med, når der vælges en gødningstype. Der vil være enkelte typer af gødning anvendt på marken, hvor oplysningerne manuelt skal indberettes.

Det vil være anvendelsen af de enkelte gødningstyper, der skal indberettes på markniveau. Det er fra 2027 altså ikke længere muligt at indberette, at man har anvendt en blanding af forskellige typer af gødning. Det vil sige, at virksomheder, der på en mark eksempelvis har anvendt en blanding kvæg- og svinegylle, skal indberette de to gødningstyper særskilt.

Derudover er det indført nye typer af gødning, som skal vælges, hvis gødningen afsættes direkte på marken fra udegående dyr.

To frister for indberetning af anvendelsen af gødning

Den anvendte mængde kvælstof og fosfor i de forskellige typer af gødning skal indberettes to gange om året, og det er væsentligt for beregning af udvaskning og udledning af kvælstof i hvilken periode, gødningen er blevet bragt ud.

Gødskning, der er udført i perioden 1. januar til og med 31. juli, skal indberettes senest 10. september, mens gødskning i perioden 1. august til og med 31. december senest skal indberettes 31. marts 2028 sammen med den endelige indberetning af UGR.

Gødning afsat af udegående dyr samt gødning anvendt i væksthuse og lukkede systemer skal kun indberettes én gang samlet for hele planperioden senest ved den endelige indberetning af UGR den 31. marts 2028.

Derudover videreføres den eksisterende regel om, at gødning, som virksomheden ikke har redegjort for, formodes udbragt. I bekendtgørelsen er det som noget nyt præciseret, at den gødning der ikke er redegjort for, fordeles ensartet på virksomhedens kvotegivende arealer med kvotegivende aktiviteter.

4.2.6 Jordbearbejdning

Som noget nyt fastsættes der i bekendtgørelsen krav om, at virksomheder skal indberette anvendelse af visse af undtagelserne til forbuddet mod jordbearbejdning og omlægning af fodergræs i UGR, da jordbearbejdning og omlægning af fodergræs indgår i beregningen af virksomhedens udvaskning og udledning af kvælstof.

Bestemmelserne om forbud mod jordbearbejdning og omlægning af fodergræs fastsættes i udbringningsbekendtgørelsen, som fremgår af afsnit 5.

4.2.7 Indberetning af overdragelse af arealer mellem virksomheder

I UGR er det vigtigt, at det gennem planperioden er den korrekte virksomhed, der er registreret som ejer eller bruger af de indberettede landbrugsarealer. Såfremt der sker overdragelser af arealer fra fristen for indgivelse af fællesskemaet og frem til 31. december, skal dette indberettes i UGR uden ugrundet ophold. Indberetningen skal indeholde specifikke oplysninger og aktiviteter om det overdragne areal. Indberetningen foretages med to-part signering. Den tildelte gødning på det overdragne areal flyttes mellem virksomhederne via en gødningskvittering, hvor det angives, at gødningen er overført via et overdraget areal.

Overtager en virksomhed i UGR landbrugsarealer i løbet af planperioden, som ikke tidligere har været omfattet af UGR, skal modtager af arealerne ligeledes indberette specifikke oplysninger om aktiviteter på det pågældende areal.

4.2.8 Indberetning af overdragelse af udledningskvote mellem virksomheder

Bekendtgørelsen fastsætter, at overdragelse af udledningskvote skal indberettes til styrelsen med angivelse af relevante informationer. Overdragelsen skal indberettes senest 31. marts 2028.

Betingelserne for overdragelse af udledningskvote er fastsat i bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering. For en beskrivelse heraf henvises til afsnit 3.1.

4.2.9 Indberetning af udskydelse af overholdelse af basisudvaskningsgrænsen

Bekendtgørelsen fastsætter, at udskydelse af overholdelsen af basisudvaskningsgrænsen skal indberettes til styrelsen senest 31. marts 2028.

Betingelserne for udskydelse af overholdelse af basisudvaskningsgrænsen er fastsat i bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering. For en beskrivelse heraf henvises til afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet..3**.

4.2.10 Indberetning af stalde

Som noget nyt stilles der krav til, at staldsystemer skal indberettes med angivelse af den geografiske placering af staldene. Med en geografisk angivelse bliver det muligt for styrelsen at udføre en fysisk kontrol af de faktiske forhold på virksomhederne.

Indberetningen af staldsystemer vil være sammenlignelig med indberetningen af marker, som skal indtegnes i styrelsens Internet Markkort (IMK). For de indtegnede stalde skal det angives, hvilken dyretype staldene anvendes til samt typen af staldsystem. Yderligere skal produktionsarealet angives, og der er mulighed for at angive, hvis udnyttelsesgraden er under 100 procent. Indtegningen og indberetningen af stalde skal ske samtidig med markplanen ved fristen for indsendelse af fællesskemaet.

Indberetningen af virksomhedens dyrehold i planperioden skal, som i den nuværende regulering, foretages efter planperiodens afslutning med det samlede UGR senest den 31. marts 2028 (se mere om indberetning af dyreholdet i afsnit 4.3).

4.2.11 Egenproduceret gødning og overførsler af gødning

Reglerne for overførsler af gødning mellem virksomheder videreføres i overordnede træk i denne bekendtgørelse. Der er dog ændringer vedrørende anvendelsen af gødningskvitteringen. Herudover er der som følge af den nye måde at regulere på nogle nye oplysninger, som skal følge med den overførte gødning.

Med bekendtgørelsen udgår det eksisterende skema B1. Denne ændring implementeres allerede ved gødskningsbekendtgørelsen for planperioden 2026/2027 for at sikre overensstemmelse i reglerne og for, at der kun anvendes én indberetning for overførsler af gødning for planperioden 2026/2027 og planperioden 2027 og det vil være gødningskvitteringen.

For virksomheder, der er registreret i Register for Udlednings- Gødningsregnskaber (RUG), betyder det, at alle overførsler af gødning allerede fra planperioden 2026/2027 skal foregå via gødningskvitteringen. Det betyder bl.a. at overførsler af kunstgødning mellem virksomheder i RUG og i det eksisterende Register for Gødningsregnskab fra planperioden 2026/2027 skal overføres via gødningskvitteringen. Yderligere skal overførsler af organisk gødning til anlæg i Leverandørregister for gødningsleverancer (LR) også overføres via gødningskvitteringen.

Ligeledes skal overførsler af gødning afsat til udlandet og modtaget gødning fra virksomheder, der ikke er registreret i RUG eller LR indberettes via gødningskvitteringen. Der er fastsat specifikke regler for de forskellige typer af overførsler og modtagne mængder af gødning, blandt andet i forhold til om der stilles krav om en topartssignering af gødningskvitteringen.

Der stilles som udgangspunkt krav om en topartssignering for alle overførsler mellem virksomheder i RUG. Der er dog undtagelser i forbindelse med ophør. Der stilles også krav til en topartssignering ved overførsler af organisk gødning afsat fra en virksomhed i RUG til virksomheder i LR. Der stilles derimod ikke krav om topartssignering ved overførsler af gødning fra virksomheder i LR til virksomheder i RUG.

I de tilfælde, hvor en virksomhed i RUG afsætter kunstgødning til en kunstgødningsleverandør i LR, skal virksomheden i RUG opbevare dokumentation for overførslen, og fysisk er det leverandøren i LR, der skal nedskrive leverancen eller udarbejde en kreditnota for leverancen.

Derudover er styrelsen blevet bekendt med, at der i stigende grad er nye metoder for at producere gødninger på virksomhederne, der ikke er husdyrgødning, og som er sammenlignelige med kunstgødning. Der er, som noget nyt, derfor fastsat regler for indberetning af egenproduceret gødning, der ikke er husdyrgødning, og regler om, hvordan gødningen håndteres, herunder hvordan indholdet af næringsstoffer skal fastsættes, så det indgår korrekt i UGR. Det er hensigten, at disse regler fremadrettet skal tilpasses i forbindelse med udviklingen på området.

4.2.12 Primo- og ultimolager

Virksomhederne skal indberette oplysninger om mængden af kvælstof og fosfor i virksomhedens lager af gødning. Virksomheden skal indberette primolageret og ultimolageret senest den 31. marts 2028 med det samlede UGR.

For en beskrivelse af, hvordan primolageret og ultimolageret skal opgøres, henvises til afsnit 4.7.

4.3 Husdyrgødning m.v.

I bekendtgørelsens kapitel 4 er der fastsat regler om opgørelsen af virksomhedens normproduktion af kvælstof og fosfor i husdyrgødning. Der er overordnet tale om en videreførelse af de nuværende regler. Det betyder, at den producerede husdyrgødning også fremadrettet opgøres på baggrund af normtal med mulighed for at anvende korrektioner.

4.3.1 Korrektion af normproduktion af husdyrgødning

Der er lavet justeringer af korrektionsbestemmelserne i bekendtgørelsesudkastet. Dette vedrører justeringer om de bagvedliggende oplysninger, der ligger til grund for beregning af korrektionerne. Bl.a. stilles der mere specifikke krav til prøvetagning i forbindelse med analyser.

Der er som følge af overgangen fra den eksisterende planperiode til kalenderår lavet justeringer ift. dokumentationsperioden for korrektion af normproduktionen. Det indebærer, at dokumentationsperioden for type 2-korrektioner er sammenfaldende med planperioden. Derudover er der fastsat regler om, at virksomheder, der ophører i løbet af planperioden, stadigvæk kan anvende type 2-foderkorrektion, selvom de ikke kan dokumentere den i 365 dage.

Der er med den nye gødskningslov givet mulighed for, at der kan fastsættes krav om en pligtig type 1-korrektion på mælkeydelsen. Da der vil være et overlap mellem planperioden 2026/2027 og planperioden 2027, og da det vurderes uhensigtsmæssigt at have forskellige beregninger for den samme mængde husdyrgødning, indføres dette krav først fra planperioden 2028.

Styrelsen skal derfor allerede nu varsle, at der for planperioden 2028 vil blive stillet krav om en pligtig type 1-korrektion på mælkeydelse. Det betyder, at malkekvægproducenter, der har en højere mælkeydelse end standarden fra 2028, skal korrigere herfor.

4.4 Indholdet af kvælstof og fosfor i andre former for gødning end ubehandlet husdyrgødning

I bekendtgørelsens kapitel 5 er der fastsat regler for indholdet af kvælstof og fosfor i andre former for gødning end ubehandlet husdyrgødning. Disse regler er bl.a. møntet på biogasanlæg og andre anlæg og virksomheder, der forarbejder gødning. Der er tale om en videreførelse af de eksisterende regler.

Fosforloftet skal dog allerede fra planperioden 2026/2027 ikke længere fastsættes, som følge af ændringer af regler om fosforlofter. Ændringerne indebærer, at der vil gælde et generelt fosforloft for alle typer af gødning på 29 kg, dog kan dette korrigeres for arealer i oplande til fosforfølsomme søer og for lave fosfortal. Nærmere beskrivelse af ændringen fremgår under afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**

4.5 Den mineralske kvælstofandel i den totale mængde af kvælstof

I bekendtgørelsens kapitel 6 er der fastsat mineralske kvælstofandele for de forskellige gødningstyper. Værdierne er fastsat af Aarhus Universitet, og indgår som en parameter i udvaskningsberegningen. Det eksisterende udnyttelseskrav udgår af reguleringen. Herudover er der fastsat regler for, hvornår de fastsatte mineralske andele kan eller skal beregnes på anden vis ved enten vægtede gennemsnit af inputmaterialet eller repræsentative prøver.

For virksomheder i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber er det ikke muligt at beregne et vægtet gennemsnit af blandinger af husdyrgødning og anden organisk gødning, som det er tilfældet ved udnyttelseskravet i den nuværende regulering.

Den mulighed er kun gældende for eksempelvis biogas- og forarbejdningsanlæg, der behandler gødning, og dermed producerer en ny type af organisk gødning.

Som noget nyt er der i bekendtgørelsesudkastet fastsat mineralske kvælstofandele for afgasset biomasse og komposteret husdyrgødning fra fælles anlæg såsom komposteringsanlæg.

For afgasset biomasse er den mineralske andel fastsat til 65 procent. Der gives dog mulighed for, at biogasanlægget kan fastsætte den mineralske andel ud fra et vægtet gennemsnit af de mineralske andele, der er fastsat for den gødning, det modtog på anlægget i den forrige planperiode, hvilket svarer til muligheden i den nuværende regulering ift. udnyttelseskravet. På den måde videreføres sikkerheden i at modtagerne allerede ved planperiodens start kender den mineralske andel, der gælder for den modtagne mængde gødning.

Der stilles dog som noget nyt krav om, at der til beregningen af den mineralske andel for afgasset biomasse tillægges 10 procentpoint. Dette skyldes, at den mineralske andel i afgasset biomasse generelt er højere end for det ubehandlede input til anlægget.

For forarbejdet husdyrgødning er der som for afgasset biomasse også fastsat mineralske andele. Her videreføres dog også muligheden for at anlægget selv kan fastsætte den mineralske andel i gødningsfraktionerne.

De mineralske andele for de enkelte fraktioner må samlet set ikke være lavere end den mineralske andel, der er fastsat for inputmaterialet. Det betyder, at hvis et anlæg har en mineralsk andel for inputmaterialet på eksempelvis 60 procent, så kan den mineralske andel for fiberfraktionen godt være lavere end 65 procent, så længe den mineralske andel er højere end 65 procent. Samlet må de to fraktioner ikke have en lavere mineralsk andel end inputmaterialet. Dette er samme procedure, som indgår i reguleringen ift. udnyttelseskravet.

4.6 Fradrag af kvælstof og fosfor i udlednings- og gødningsregnskabet

I bekendtgørelsens kapitel 7 er der fastsat fradragsregler, der gælder, når en virksomhed ønsker at fratække kvælstof og fosfor i virksomhedens UGR.

Reglerne er en videreførelse af de eksisterende regler. Dog er det blevet tydeliggjort, at der er fem muligheder for at fratække gødning i udlednings- og gødningsregnskabet:

- 1) Ved overførsel til en anden virksomhed tilmeldt Register for Udlednings- og Gødningsregnskab.
- 2) Ved afbrænding i eget forbrændings- eller brændingsanlæg (gælder dog kun indholdet af kvælstof).
- 3) Ved overførsel til en virksomhed registreret i Leverandørregister for gødningsleverancer.
- 4) Ved overførsel til udlandet.
- 5) Ved afsætning via udegående husdyr, der afgræsser arealer hos én, der ikke er registreret i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber, såfremt der er anden lovgivning, der fastsætter, at disse arealer ikke må tildeles anden gødning end det, husdyrene afsætter.

Styrelsen kan også efter ansøgning og i særlige tilfælde give tilladelse til, at gødning, der eksempelvis er brændt eller stjålet, kan fratækkes i regnskabet. Styrelsen kan ikke give tilladelse til, at gødning, der eksempelvis ikke er til rådighed grundet et overløb fra en gylletank, kan fratækkes i gødningsregnskabet.

Hidtil har reglerne om fradrag været delt mellem gødskningsloven og gødskningsbekendtgørelsen. Nu er de samlet i bekendtgørelsen for at give et bedre overblik over mulighederne.

4.7 Opgørelse af primolager og ultimolager for kvælstof og fosfor i gødning

I bekendtgørelsens kapitel 8 er der fastsat regler om opgørelse af primolager og ultimolager for kvælstof og fosfor i gødning.

Virksomhederne skal som hidtil opgøre deres lager af kvælstof og fosfor. Normalt vil den forrige planperiodes ultimolager være efterfølgende planperiodes primolager.

Da bekendtgørelsens planperiode begynder forskudt fra den nuværende planperiode, er det nødvendigt at lave en særskilt opgørelse af primolageret af kvælstof og fosfor i gødning pr. 1. januar 2027.

Da det ikke længere vil være muligt at indberette blandinger af gødning i UGR, skal alle lagre af husdyrgødning og anden organisk gødning opgøres for de enkelte gødningstyper.

I bekendtgørelsen er det angivet, hvordan virksomheder, der pr. 31. december 2026, som har blandinger af gødning, skal opgøre blandingerne. Ved blandinger vil det være det udnyttelseskrav, der gælder for blandingen, som definerer, hvordan gødningen skal opgøres. Dette gælder kun blandinger, hvor det ikke kan opgøres, hvilke typer af gødning, der reelt indgår i blandingen. Dette er

eksempelvis, hvis man har modtaget blandet husdyrgødning via gødningskvitteringen og ikke har mere detaljerede oplysninger fra afsætter.

Hvis der er tale om egenproduceret husdyrgødning, som er blandet sammen, skal denne angives med de opdelte typer i udlednings- og gødningsregnskabet, da det antages, at man som producent kender blandingens fordeling.

Det afgørende er ikke, om gødningstyperne reelt er blandet sammen. Det afgørende er, at gødnings-typerne i UGR holdes adskilt.

Ligesom det er tilfældet ved fastsættelsen af primolager, stilles der ved opgørelsen af ultimolager også flere krav til opgørelsen. Fremadrettet skal alle typer af gødning indberettes separat i udlednings- og gødningsregnskabet. Det er altså ikke længere muligt blot at opgøre det samlede lager af kvælstof og fosfor i gødning i ultimolageret, men det skal opgøres på de enkelte typer af gødning uanset, om gødningen reelt er blandet sammen.

4.8 Forholdet mellem kvælstof og fosfor i gødning

I bekendtgørelsens kapitel 9 er der fastsat nye regler for forholdet mellem kvælstof og fosfor i gødning.

Nogle typer af gødning (flydende) kan ved opbevaring lagdele sig, hvorefter forholdet mellem kvælstof og fosfor kan variere fra udgangsmaterialet. Ønskes der ved lagerføring, overførsler eller ved udbringning at anvende dette nye forhold mellem kvælstof og fosfor, skal forholdet kunne dokumenteres ved en analyse.

For mere faste typer af gødning, som ikke kan lagdeles, vil det ikke være muligt at angive et afvigende forhold mellem kvælstof og fosfor. Her skal angives enten det forhold, der fastsættes ved norm eller det, der er fulgt med gødningen.

Der er fastsat regler om, hvilke typer af gødning, det er muligt at anvende analyser for.

For kunstgødning skal anvendes de oplysninger om forholdet mellem kvælstof og fosfor, der er fulgt med gødningen ved modtagelsen.

For husdyrgødning kan forholdet mellem kvælstof og fosfor, der er fastsat ved husdyrnormerne dog fraviges, hvis der er anvendt en type 2-foderkorrektion.

4.9 Ophør i Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber

I bekendtgørelsens kapitel 10 er der fastsat regler om ophør i UGR.

Hvis en virksomhed ophører i løbet af planperioden, skal virksomheden indberette et UGR for den del af planperioden, hvor virksomheden har været aktiv. Ved ophør må virksomhedens samlede lager af kvælstof i organisk gødning maksimalt udgøre 1.000 kg. Virksomheden skal derfor før ophør sørge for at afsætte organisk gødning, før slutlageret opgøres.

4.10 Leverandørregister for Gødningsleverancer

Kapitel 11 vedrører regler for virksomheder, der er tilmeldt styrelsens Leverandørregister for gødningsleverancer (LR).

Det vil fortsat gælde, at leverandører af gødning skal være tilmeldt LR. Dog behøver virksomheder, der allerede er tilmeldt Register for Udlednings- og Gødningsregnskaber (RUG), ikke længere være tilmeldt. Det skyldes, at alle overførsler fra virksomheder tilmeldt RUG, foregår via gødningskvitteringen.

Styrelsen anvender registreringen i LR til at sikre, at der kun kan fratrækkes kvælstof og fosfor i udlednings- og gødningsregnskabet i gødning afsat til virksomheder tilmeldt LR.

Som noget nyt kan styrelsen registrere virksomheder i leverandørregisteret, hvis det konstateres, at virksomheden har undladt at lade sig registrere.

4.10.1 Virksomheder der skal tilmeldes Leverandørregister for gødningsleverancer

Virksomheder, der er forpligtigede til at lade sig registrere i registret, er offentligt og privatejede virksomheder, der sælger, afgiver eller modtager organisk gødning, og forgasser, pyrolyserer, forbrænder eller på anden måde forarbejder gødning. Forpligtelsen gælder eksempelvis offentlige rensningsanlæg, der leverer spildevandsslam direkte til landbruget. Alle leverandører af kunstgødning skal også tilmeldes registret.

Derudover gælder registreringsforpligtelsen for virksomheder, der ikke er registreret i RUG, men som producerer husdyrgødning, som afsættes til virksomheder i RUG. Det kan eksempelvis være mindre rideskoler, karantænestationer og ventestalde.

Det er den virksomhed, der producerer gødningen, som skal være registreret, også selvom den ikke leverer direkte til landbruget. Det betyder, at i tilfælde, hvor et anlæg anvender en mellemhandler, skal både anlæg og mellemhandler (én eller flere) være tilmeldt LR.

Industrielle virksomheder, som leverer restprodukter direkte til landbruget, vil også skulle registreres i registret. Hvis disse virksomheder leverer deres restprodukter til videre forarbejdning i eksempelvis et biogasanlæg eller et pyrolyseanlæg, vil de ikke skulle lade sig registrere. I disse tilfælde, vil det være de anlæg, der modtager og yderligere forarbejder det organiske materiale og som leverer organisk gødning til landbruget, som vil være ansvarlig for at indberette både modtagne og afsatte mængder af organisk gødning til styrelsen.

4.10.2 To systemer for indberetninger af modtaget og afsat gødning

Fremadrettet skelnes der i højere grad mellem leverandører af kunstgødning og leverandører af organisk gødning og herunder også husdyrgødning. Det betyder, at alle leverandører ikke skal indberette deres leverancer det samme sted.

For leverandører af kunstgødning bibeholdes det nuværende Leverandørregister for gødningsleverancer til brug for leverancer af kunstgødning fra en virksomhed, der ikke er tilmeldt RUG.

For leverandører af organisk gødning, skal indberetningen af modtagne og afsatte mængder fremadrettet indberettes via gødningskvitteringen i styrelsens Tast selv. Det vil sige, at leverandørerne ikke længere skal ind i indberetningssystemet Leverandørregister for gødningsleverancer (LR).

For leverandører, der leverer blandinger af organisk gødning og kunstgødning, skal alle indberetninger også fremadrettet foregå via gødningskvitteringen. Det er gødningens organiske indhold, der er afgørende for, om leverandøren skal indberette i gødningskvitteringen eller i LR.

For indberetninger i LR og for indberetninger i gødningskvitteringen stilles der nye krav til oplysninger om gødningen. Dette skyldes dels behovet for nye oplysninger af hensyn til udledningsberegningen og dels, at styrelsen bruger oplysningerne til kontrollen af både planperioden 2026/2027 og den nye planperiode 2027.

Som noget nyt udgår angivelsen af fosforloftet. Se mere herom i afsnit 5.3.1.

Derudover erstattes det nuværende udnyttelseskrav for gødning af den mineralske kvælstofandel. Da styrelsen genbruger oplysningerne om leverancer til begge planperioder, skal der for den periode, hvor der er et overlap mellem reguleringerne, angives både udnyttelseskrav og mineralske kvælstofandel for gødningen.

Yderligere skal der for leverancer i perioden 1. august 2026 til 31. december 2027 angives en dato for leverancen. Styrelsen bruger oplysningen til at se, om en leverance kun hører til planperioden 2026/2027, til den overlappende periode (1. januar 2027 til 31. juli 2027) eller kun til planperioden 2027.

5 Bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag

5.1 Hjemmelsophæng

Bekendtgørelsen samler den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelse med bestemmelserne om dyrkningsrelaterede tiltag fra den nuværende plantedækkebekendtgørelse.

Den nuværende plantedækkebekendtgørelse har hjemmel i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag, jf. lovbekendtgørelse nr. 1053 af 21. august 2025 (gødskningsloven).

Den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelse har hjemmel i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 (husdyrbrugloven). Den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelse indeholder krav til, hvordan virksomhederne skal udbringe gødning og fastsætter regler for, hvor store mængder af organisk kvælstof og fosfor, som den enkelte virksomhed må udbringe.

Hjemlerne i husdyrbrugloven til den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelse overflyttes til forslaget til ny gødskningslov. Nærværende bekendtgørelse vil derfor have hjemmel i forslaget til ny gødskningslov.

5.2 Bekendtgørelsens hovedelementer

Bestemmelserne om anvendelse af gødning i den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelsens kapitel 2 videreføres materielt uændret med enkelte sproglige og strukturelle justeringer i bekendtgørelsens kapitel 4-9 og inddeles således i kapitler om anvendelse af gødning, forebyggelse af gener fra udbringning af organisk gødning, udbringningsteknikker til begrænsning af ammoniakemission, lukkeperioder for udbringning af gødning, forebyggelse af afstrømning af næringsstoffer fra gødning til vandmiljøet og foranstaltninger til at imødegå erosion af jord til vandløb fra husdyrgødede arealer.

Bestemmelserne om dyrkningsrelaterede tiltag i den nuværende plantedækkebekendtgørelsens kapitel 5 videreføres uændret i bekendtgørelsens kapitel 2.

5.3 Begrænsninger for tildeling af kvælstof og fosfor

5.3.1 Det organiske kvælstofarealkrav og fosforarealkravet

Bestemmelserne om begrænsninger for tildeling af kvælstof og fosfor i den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelses kapitel 3 videreføres med nedenstående ændringer i bekendtgørelsen.

Den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelses bestemmelser om fastsættelse af fosforlofter for den organiske gødning og om oplysningskrav ved overførsel af gødning videreføres ikke i bekendtgørelsen.

Som noget nyt fastsættes et generelt fosforloft på 29 kg fosfor per hektar harmoniareal, som finder anvendelse uafhængigt af gødningstypen. Det generelle fosforloft skal korrigeres for virksomhedens andel af harmoniareal i oplande med skærpede fosforlofter. Desuden kan det generelle fosforloft korrigeres for virksomhedens andel af husdyrgødning fra økologiske svin, jf. § 16, og for lave fosfortal på virksomhedens harmoniarealer, jf. § 17.

Bestemmelsen om korrektion i bekendtgørelsens § 15 svarer delvist til den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelses § 17, stk. 2, dog således, at der for planperioden 2027 og frem fastsættes et fosforloft i oplande til fosforfølsomme søer på 28 kg fosfor per hektar harmoniareal. Ændringen af det skærpede fosforloft til 28 kg fosfor per hektar harmoniareal sker på baggrund af vandområdeplanerne. Der henvises i den forbindelse til udkast til genbesøg af vandområdeplanerne 2021 - 2027 (VP3) på høringsportalen.

Bestemmelsen om korrektion i bekendtgørelsens § 16 er ny. Bestemmelsen fastsætter et fosforloft på 33 kg fosfor pr. hektar harmoniareal for virksomhedens egen produktion af husdyrgødning fra økologiske svin. Bestemmelsen fastsættes af hensyn til at understøtte den økologiske produktionsform i Danmark.

Bestemmelsen om korrektion i bekendtgørelsens § 17 svarer til bestemmelsen i den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelses § 19.

Det bemærkes, at det er hensigten, at tilsvarende regler som reglerne i bekendtgørelsens §§ 13, stk. 2 og 3, 14, 15, og 16 vedrørende de ændrede fosforlofter, allerede indsættes i en ændringsbekendtgørelse til den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelse, som skal træde i kraft den 1. august 2026.

5.3.2 Beregning af mængden af gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer

Den nuværende gødningsanvendelsesbekendtgørelses regler om beregning af mængden af gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer videreføres ikke i sin helhed i bekendtgørelsen.

Bestemmelsen om beregningen af mængden af kvælstof fra organisk gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer videreføres i den nye bekendtgørelse. Det betyder, at mængden af kvælstof fra organisk gødning til rådighed for tildeling beregnes ud fra den producerede mængde korrigeret for lagerforskydninger primo og ultimo i den pågældende planperiode samt den mængde, der er afgivet og modtaget i løbet af planperioden, som det opgøres efter reglerne i bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab m.v. Gødning afsat af udegående dyr medregnes som tildelt, såfremt det afsættes på harmoniarealer.

Efter de nuværende bestemmelser i gødningsanvendelsesbekendtgørelsens § 20, stk. 3 og 4, beregnes mængden af udbragt fosfor i kunstgødning og bioaske på harmoniarealerne som den udbragte mængde fosfor i kunstgødning og bioaske på hele virksomheden, dog fratrukket visse mængder af fosfor fra kunstgødning og bioaske, der er tildelt på arealer, som ikke medregnes som harmoniarealer. Disse regler videreføres ikke i bekendtgørelsen.

Som noget nyt vil bestemmelserne om beregningen af mængden af fosfor fra gødning til rådighed for tildeling på harmoniarealer samles i én bestemmelse i § 19, der gælder for fosfor fra al gødning, herunder for kunstgødning, bioaske og organisk gødning.

Kunstgødning og bioaske kan udbringes uden for harmoniarealerne. Det fastsættes derfor i § 19, at beregningen af mængden af gødning til rådighed for tildeling også skal korrigeres for den mængde kunstgødning og bioaske, som er udbragt på arealer, der ikke er harmoniarealer.

Det bliver fremover muligt at angive den mængde gødning samt gødningstype, som er udbragt på de enkelte arealer. Bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv. (UGR-bekendtgørelsen) vil som noget nyt indeholde et krav om at indberette tildelinger af kvælstof og fosfor for hver af virksomhedernes marker. Oplysningerne vil herefter kunne anvendes til opgørelsen i § 19 af den mængde kunstgødning og bioaske, som er udbragt på arealer, der ikke er harmoniarealer.

5.3.3 Krav til tildeling af gødning på arealer der ikke er udledningskvoteareal eller basisudvaskningsgrænseareal

Der er landbrugsarealer, der ikke indgår i beregningen af udledningen i UMR, og som ikke tildeles en udledningskvote. Dette er eksempelvis arealer, hvor afgrøderne dyrkes i væksthuse, lukkede systemer og visse former for skovdrift. Styrelsen er fortsat forpligtet til at begrænse anvendelse af kvælstof og fosfor i gødning på disse arealer. De nærmere regler for udmøntningen af dette indgår ikke i nærværende høring, men vil følge i en senere supplerende høring af bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag.

6 Øvrige forhold

6.1 Agil erhvervsrettet regulering

Styrelsen har overvejet principperne for agil erhvervsrettet regulering og vurderer, at de tre bekendtgørelser er i overensstemmelse med de fem principper.

6.2 Digitaliseringsklar regulering

Styrelsen har overvejet principperne for digitaliseringsklar regulering og vurderer, at de tre bekendtgørelser er i overensstemmelse med de syv principper.

6.3 Forholdet til EU-lovgivning

Bekendtgørelserne er i overensstemmelse med de fem principper for implementering af EU-ret.

Bekendtgørelserne implementerer tilsammen vandrammedirektivet, nitratdirektivet, fuglebeskyttelsesdirektivet, habitatdirektivet, hvorfor flere af bekendtgørelsernes bestemmelser vil være omfattet af konditionalitet.

Styrelsen er ved at udarbejde oversigt over hvilke bestemmelser i bekendtgørelserne, som forventes omfattet af konditionalitet. Denne oversigt vil blive udsendt i en supplerende høring til bekendtgørelserne snarest muligt.

Den endelige fastsættelse af hvilke regler, som er omfattet af konditionalitet, afhænger af dialogen med EU-Kommissionen om implementeringen af udledningsbaseret markregulering.

6.4 Erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger

De erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger, herunder de administrative byrder til bekendtgørelsen, er vedlagt som bilag 4.

6.5 Konsekvensvurderinger for miljø, natur og klima

Der er udarbejdet en strategisk miljøvurdering over ændringerne, som følger af de tre nye bekendtgørelser. Miljøvurderingen fremgår af bilag 5.

En scoping, der afgrænser miljøvurderingens indhold, har forud for denne høring været i høring hos berørte myndigheder, der har bidraget til afgrænsningen af miljørapporten.

6.6 Ikrafttrædelsesdato

Bekendtgørelserne træder i kraft den 1. januar 2027.

7 Bilag til høringen

7.1 Bilag 1 - Udkast til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering i 2027

7.1.1 Bilag 1.1 – Bilag til bekendtgørelse om udledningsbaseret markregulering

7.2 Bilag 2 - Udkast til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab mv.

7.2.1 Bilag 2.1 - Bilag til bekendtgørelse om udlednings- og gødningsregnskab

7.3 Bilag 3 - Udkast til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag

7.3.1 Bilag 3.1 – Bilag til bekendtgørelse om virksomheders anvendelse af gødning og dyrkningsrelaterede tiltag

7.4 Bilag 4 - Erhvervsøkonomiske konsekvenser

7.5 Bilag 5 - Miljørapport over forslag til ændringer i kvælstofreguleringen ved indførelsen af ny udledningsbaseret markregulering

7.6 Bilag 6 - Liste over høringsparter

Venlig hilsen

Kvælstof & Klima
Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø